

suppleret med nogle meget smaa Beholdninger af udenlandske Fodermidler, ingenlunde kunne forværres, snarere vil det næste Aar byde fuldt saa gode Kaar som det indeværende. Jeg fraregner selvfølgelig den enkelte Landbruger, som har haft særlig store Beholdninger af Foderkager, men Landbruget som Helhed vil under en normal Høst næste Aar staa bedre eller fuldt saa godt som i indeværende Aar. I indeværende Aar er det, hvad ogsaa det ærede Medlems Taloplysninger godtgjorde, lykkedes Landbruget i det store og hele at bevare den anden Del af sin Besætning, nemlig Kvæget. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem vil faa tilstrækkelig Tilslutning til den Anskuelse, at en normal Høst i Danmark, saaledes som dette Lovforslag vil lægge den til Rette for Landbruget, i det store og hele vil medføre en Tvang til Nedsættelse af Kvægbesætningerne ud over, hvad der overhovedet bliver nødvendigt ved vore formindskede Produktionsmidler.

Adskillige Talere havde Ordet i Gaar og Talere fra alle Sider af Landbruget. Jeg havde det Indtryk, at jo højere man naaede op paa Jordbrugets Stige, des mindre gunstigt bedømte man dette Lovforslag. De, der stod øverst paa Stigen og betragtede Lovforslaget, anerkendte i høj Grad Lovforslagets Tendens at ville begunstige det mindre Landbrug, men det er ikke nok at anerkende en saadan Tendens i Ord, man maa ogsaa være med til at gøre det ved at tage de fornødne Beslutninger, og det er klart, at skal der gives det mindre Landbrug en Lettelse i dets Kornlevering, er der kun to Veje at gaa: den ene er at give Afkald paa Løsningen af nogle af de Opgaver, man ønsker at stille sig, og hvis man ikke vil opgive nogle af disse Opgaver, er den anden Vej, at nogle andre maa bære noget større Byrder i Kornleveringen, for at Lempelsen kan komme til de smaa. Hvis man hverken vil opgive nogen af de stillede Opgaver eller lade andre bære lidt større Byrder, bliver Erklæringen om, at man ønsker at lette de smaa Landbrug, kun Ord og intet som helst andet. Jeg tror imidlertid, at ogsaa det store Landbrug, naar det kommer til Stykket, vil yde sin Medvirken hertil. Det ærede Medlem fra Ærø (Sporon-Fiedler) sagde med en af sine spøgefulde Vendinger, at man ikke maatte se saa smaat paa Hestene, at man kun saa Islændere. Jeg haaber, det store Landbrug ikke vil stille sig saaledes, at det ser saa stort paa Landbruget, at det kun ser Godsejere.

Det ærede Medlem fra Bjerre sagde,

at den Kornlov, vi havde haft i Aar, havde været en alvorlig Byrde for de smaa Landbrug. Ogsaa deri tror jeg, han vil se en særlig Grund til alvorlig at bestræbe sig for i Aar at stille dem gunstigere. Jeg er enig med det ærede Medlem deri, men det ærede Medlem har ikke Ret i, at Forhandlingen paa Rigsdagen om det Lovforslag, som fremsattes i Fjor, ikke ændrede det lille Landbrugs Kaar. Det gjorde den og paa et afgørende Punkt, et Punkt, om hvilket jeg tror, at man ikke under Forhandlingen her i Rigsdagen kunde forudse, at det vilde faa en saa afgørende Betydning. Paa et afgørende Omraade ændredes Lovforslaget i Fjor til Ugunst for det lille Landbrug. Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) siger fuldkommen rigtigt, at hvis man var gaaet den skematiske Vej, som det ærede Medlem fra Søby anbefalede i Fjor, vilde det være blevet en Katastrofe for Landbruget. Derfor indførtes en Forbeholdsret. Men i det oprindelige Lovforslag var Forbeholdsretten begrænset til 40,000 Kr. af Ejendommenes Jordværdi. Dette blev ændret, fordi man her i Tinget ligesom i Aar sagde, at man ikke skulde sætte Skel. Ud fra en doktrinær, dogmatiserende Lighedsbestræbelse vilde man ikke drage noget Skel, derfor kæmpede man fra Venstres og konservativ Side for at fjerne denne Bestemmelse om, at Forbeholdsretten kun skulde kunne gøres gældende for de første 40,000 Kr. af Ejendommenes Jordværdi. Men hvad betyder det, at dette Skel blev slettet? Det betyder, at Ejendomme fra 40,000 Kr.s Jordværdi og derover fik en Forbeholdsret paa 1 Mill. Tønder Korn. Hvis denne Forbeholdsret er benyttet fuldt ud, saa at Leveringspligten er formindsket dermed, vil det sige, at Statens Lager ved Strygning af denne Bestemmelse har mistet 1 Mill. Tønder, og man vil se, at det er netop dette Kvantum, som mangler, for at man har kunnet yde det lille Landbrug den Støtte, som det var Lovforslagets Hensigt at yde, ved at skaffe det 850,000 Tdr. Korn til den dyriske Produktion. Hvis disse Bestemmelser om Forbeholdsretten, som kun var knyttet til Ejendomme indtil 40,000 Kr.s Jordværdi — og jeg tror, at de, der forlangte Bestemmelsen strøget, ikke har forudset, hvad Følgen vilde blive —, var blevet staaende, vilde Forbeholdsretten for Ejendomme over 40,000 Kr.s Jordværdi og op over til de meget store, ikke have været saa gunstig, som den nu var, og saa vilde der være opstaaet Vanskeligheder der. Med andre Ord, saa vilde Kornlovens Vanskeligheder ikke have hvilet paa det lille Landbrug, men paa det større.